

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

სახალხო კომისართა საგზოს და ეკონომიური საგზოს
საქმეთა მმართველობის გამოცემა

1933 წ. აპრილის 29.

№ 8

ტფილისი

შ ი ნ ა ა რ ს ი

სახელმწიფო მმართველობა.

108. საქართველოს სსრ-ის შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოების დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ-ის შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოების შესახებ.

109. საქართველოს სსრ-ის მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ-ის მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების შესახებ.

სახელმწიფო მმართველობა

108. დადგენილება ც.ა.კ. და ხ.კ.ს.

~~საქართველოს სსრ-ის შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოების დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.~~

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1931 წლის მაისის 25-ს დამტკიცებული მუშათა და გლეხთა მილიციის დებულები: (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 33 №-ი, მუხ. 247) მე-8 მუხლის შესაბამისად, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დამტკიცებულ და შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ შემდეგი დებულება ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოების შესახებ.

Handwritten notes:
 კვ
 12/10/33
 26-6

2. გაუქმებულ იქნეს მე-2 მუხლი სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წლის ოქტომბრის 27-ის დადგენილებისა საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველოს დებულების დამტკიცების შესახებ (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. 23 № ი, მუხ. 241).

შეწინააღმდეგება მიეცეს ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს შეიტანონ თავიანთ კანონმდებლობასა და დადგენილებებში სათანადო ცვლილებანი.

სრ. საქ. ც.კ.ს.კ.-ის თავმჯდომარე ფ. შახაჩაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

სსრ საქ. ც.ა.კ.-ის მდივანი ს. თოდია.

1933 წ. თებერვლის 22.

ტფილისი.

ი. ბ. ს. ს.

„სოფელმშენის ოლქი“.

საქართველოს სსრ შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოების შესახებ.

I. ძირითადი დებულებანი.

1. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველო უშუალოდ და ოპერატიულ ხელმძღვანელობას უწევს მუშათა და გლეხთა მილიციის ორგანიზების მოქმედებას რევოლუციონური წესრიგის და საზოგადოებრივი უშიშროების დაცვისა, დანაშაულობასთან ბრძოლასა, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ქონების დაცვისა და მოქალაქეთა ჰორიზონტული უშიშროებისა და ქონების დაცვის ხაზით ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ფარგლებში.

2. ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს უცხოება აგრეთვე უშუალოდ მომსახურება გაუწიოს იმ ქალაქს, რომელშიც ცენტრალური რესპუბლიკის ავტონომიური ოლქის ცენტრია და რომელშიც მუშათა და გლეხთა მილიციის დამოუკიდებელი სახალხო სამმართველოს არ არის. აქამდე იტყობილყო იფრეგულურსანოში იმ ოლქის მილიციის სამმართველოს მომსახურება.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველო უშუალოდ უკვემდებარება საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარ სამმართველოს, რომელმაც იმდენ ხელმძღვანელობით და საფასურით პასუხისმგებელია მის წინაშე ავტონომიური რესპუბლიკისა და ავტონომიური ოლქის მილიციის სამმართველოების მომსახურება.

პუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის მილიციის ორგანოების მდგომარეობისა და მუშაობისათვის.

რევოლუციონური წესრიგისა და საზოგადოებრივი უშიშროების დაცვის საერთო ღონისძიებათა სფეროში ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მილიციის სამმართველო ხელმძღვანელობს აგრეთვე სათანადო ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დირექტივებს.

4. ავტონომიური რესპუბლიკისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველო მოქმედობს სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1931 წლის მაისის 25-ს დამტკიცებული მუშათა და გლეხთა მილიციის დებულებისა (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 33 №, მუხ. 247), ამა დებულებისა და აგრეთვე საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველოს მიერ გამოცემული წესდებებისა, ბრძანებებისა, ინსტრუქციებისა და სხვა განკარგულებების საფუძველზე.

II. ავტონომიური რესპუბლიკისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს ამოცანები.

5. მილიციის ორგანიზაციის სფეროში ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მილიციის სამმართველოს ეკისრება:

ა) მოაწყოს ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის ფარგლებში მუშათა და გლეხთა მილიციის ტერიტორიალური ორგანოები, დააწესოს ამ ორგანოების დისლოკაცია და აგრეთვე დაამტკიცოს საუბნო ინსპექტურების დისლოკაცია ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის სოფლებში;

ბ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს მუშათა და გლეხთა მილიციის ქვემდებარე ორგანოებს მათი აპარატისა და მუშაობის პირობების უშუალოდ შესწავლის საფუძველზე და აგრეთვე განახორციელოს ღონისძიებანი ამ ორგანოების განსამტკიცებლად;

გ) მოაწყოს საუწყებო მილიცია და დასდოს ხელშეკრულებანი დაინტერესებულ ორგანოებთან ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე მყოფ სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ დაწესებულებათა და საწარმოთა ქონების დაცვის ორგანიზაციის შესახებ და აგრეთვე ხელმძღვანელობა გაუწიოს იმ მუშაობას, რასაც ანბორციელებენ მილიციის ქვემდებარე ორგანოები;

დ) მონაწილეობა მიიღებინოს მშრომელთა ფართო მასებს მილიციის ორგანოებისათვის დაკისრებულ ცალკეულ ვალდებულებათა უშუალოდ შესრულებაში, მოაწყოს ამ მიზნით მილიციის დამხმარე ბრიგადები, ხელმძღვანელობა გაუწიოს მათ მოქმედებას და აგრეთვე ქვემდებარე ორგანოების მიერ ამ ბრიგადების წევრების ოპერატიული გამოყენებისათვის წარმოებულ მუშაობას;

ე) განახორციელოს ღონისძიებანი, რათა ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის შედგენილობაში შემაჯალი ნაციონალური, ედუკაციური, კულტურული-ტერიტორიალური ერთეულების მილიციის ორგანოებში გადამდგმულთა წილს მკვიდრი მოსახლეობის წარმომადგენელთა რიცხვი;

ვ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს სოფლის აღმასრულებელთა ინსტიტუტის ორგანიზაციას და აგრეთვე შეიმუშაოს და განახორციელოს ღონისძიებანი, რათა განმტკიცდეს ამ აღმასრულებელთა მუშაობა და გაუმჯობესდეს მათი ხელმძღვანელობა მილიციის ქვემდებარე ორგანოების მხრით;

ზ) მოაწიოს ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამწყობრო და სასროლო-სატაქტიკო და აგრეთვე საკავალერიო, ფიზიკური და სპეციალური მომზადება და ხელმძღვანელობა გაუწიოს ამ საქმეს;

თ) მოაწიოს და ჩაატაროს მუშათა და გლეხთა მილიციის ქვემდებარე ორგანოებზე მიწერილი მილიციის სათადარიგო შედგენილობის მომზადება და გარდამზადება;

ი) განახორციელოს ღონისძიებანი ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის მომუშავეების შრომის პირობებისა და მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

6. რევოლუციონური წესრიგის და საზოგადოებრივი უშიშროების დაცვისა, განსაკუთრებულ ღონისძიებათა განხორციელებისა, საერთო ზედამხედველობისა, მოსახლეობის მომსახურებისა და კეთილმოწყობის და საზოგადოებრივი სანიტარიის საქმის ზედამხედველობის სფეროში ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს ეკისრება—ხელმძღვანელობა გაუწიოს მილიციის სარაიონო სამმართველოების მოქმედებას იმ ფუნქციების განხორციელების საქმეში, რაც აღნიშნულია მუშათა და გლეხთა მილიციის დებულების (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 33 №-ი, მუხ. 247) 17,19 და 20 მუხლში და საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების დებულების (საქ. სსრ კან. კრ. 1933 წ. 8 №-ი, მუხ. 109) 6,7,8 და 9 მუხლში.

7. დანაშაულობასთან ბრძოლის სფეროში ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს ეკისრება:

ა) ხელმძღვანელობა გაუწიოს მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო სამმართველოების მოქმედებას იმ ფუნქციების განხორციელების საქმეში, რაც აღნიშნულია მუშათა და გლეხთა მილიციის დებულების 18 მუხლში და საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების დებულების 10 მუხლში;

ბ) შეისწავლოს დანაშაულობის მოძრაობა ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის ფარგლებში;

გ) მოაწყოს დანაშაულობათა გამოძიების სამეცნიერო-სატექნიკო მეთოდების გამოყენება და ხელმძღვანელობა^{გაუწიოს ამ გამოყენებას};

დ) გააერთიანოს ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის ფარგლებში სარეგისტრაციო მასალები.

8. პოლიტიკური მუშაობის სფეროში ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს ეკისრება:

ა) მოაწყოს ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის ორგანოებსა და სამწყობრო ნაწილებში პოლიტიკური აპარატი და ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობა გაუწიოს მის მუშაობას;

ბ) განახორციელოს ღონისძიებანი მილიციის ორგანოების მიერ წარმოებული მუშაობის პოლიტიკური უზრუნველყოფისათვის და აგრეთვე ღონისძიებანი ამ ორგანოების პირადი შედგენილობის პოლიტიკურ-მორალური მდგომარეობის განმტკიცებისათვის;

გ) მოაწყოს მუშათა და გლეხთა მილიციის ქვემდებარე ორგანოების და სამწყობრო ნაწილების პირადი შედგენილობის პოლიტიკური მომზადება, ხელმძღვანელობა გაუწიოს ამ მომზადებას და განახორციელოს ღონისძიებანი აღნიშნული პირადი შედგენილობის საერთო განათლების და კულტურული ღონის ასამაღლებლად;

დ) მოაწყოს სააგიტაციო-სამასო და პოლიტიკურ-განმანათლებელი მუშაობა ქვემდებარე ორგანოების და სამწყობრო ნაწილების პირად შედგენილობაში;

ე) წარმართოს მუშათა და გლეხთა მილიციის ქვემდებარე ორგანოებისა და სამწყობრო ნაწილების საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა მუშაობა და აგრეთვე ხელმძღვანელობა გაუწიოს მილიციის პრესას და მილიციის კორესპონდენტთა მუშაობას;

ვ) განახორციელოს ღონისძიებანი, რათა ქვემდებარე ორგანოებისა და სამწყობრო ნაწილების პირად შედგენილობაში გაავრცელდეს შრომის სოციალისტური ფორმები.

9. კადრებით უზრუნველყოფის სფეროში ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს ეკისრება:

ა) შეისწავლოს ავტონომიური რესპუბლიკისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის კადრები და აწარმოოს ამ კადრების აღნუსხვა საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველოს მიერ დადგენილი ნომენკლატურის თანახმად;

ბ) შეაჩიოს, გაანაწილოს და დანიშნოს ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს პასუხისმგებელი მომუშავეები და ქვემდებარე ორგანოებისა და სამწყობრო ნაწილების ხელმძღვანელ თავმდგომთა შედგენილობის მომუშავეები—მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველოს მიერ დადგენილი წესისამებრ;

გ) განავგოს ავტონომიური რესპუბლიკისა და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს გამგებლობაში მყოფი სასწავლებლები, შეარჩიოს ამ სასწავლებლებისათვის მასწავლებელთა კადრები და ავტონომიური მძღვანელობა გაუწიოს მუშათა და გლეხთა მილიციის ქვემდებარე ორგანოებისა და სამწყობრო ნაწილების კადრების მომზადებას და გარდამზადებას.

10. მილიციის ფინანსიურ-მატერიალური უზრუნველყოფის სფეროში ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს ეკისრება:

ა) შეადგინოს ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის ორგანოებისა და სამწყობრო ნაწილების შენახვის ხარჯთაღრიცხვა, ხელმძღვანელობა გაუწიოს ქვემდებარე ორგანოების და ნაწილების საფინანსო-სამეურნეო მუშაობას და თვალყური ადევნოს ამ ორგანოებსა და ნაწილებში საფინანსო დისციპლინის განხორციელებას;

ბ) შეადგინოს ქვემდებარე ორგანოების და ნაწილების დადგენილი სახის კმაყოფის მოთხოვნილებისა და ამ კმაყოფით მომარაგების გეგმა და თვალყური ადევნოს მათ სათანადო და თავის დროზე მომარაგებას;

გ) განახორციელოს ღონისძიებანი ყველა სახის კმაყოფის რაციონალურად ხარჯვისათვის;

დ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს საბინაო მშენებლობას მილიციის ქვემდებარე ორგანოებისა და სამწყობრო ნაწილებისათვის;

ე) განახორციელოს ღონისძიებანი, რათა მილიციის ქვემდებარე ორგანოები და სამწყობრო ნაწილები დაკომპლექტებულ იქნენ ცხენთა შედგენილობით და რათა ისინი მომარაგებულ იქნენ სურსათ-ფურაყით;

ვ) თვალყური ადევნოს, რათა ზედმიწევნით განხორციელებულ იქნეს ყველა შეღავათი და უპირატესობა, რაც დადგენილია მუშათა და გლეხთა მილიციის მომუშავეებისა და მათი ოჯახებისათვის;

ზ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს სამეურნეო-სასანიტარო მომსახურებას, სამეურნეო დაწესებულებებს და დასვენების სახლებს, რაც მოეწეობა ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის მომუშავეებისათვის, და განახორციელოს ღონისძიებანი ქვემდებარე ორგანოებსა და სამწყობრო ნაწილებში სათანადო სასანიტარო პირობების უზრუნველსაყოფად.

11. იმ ქალაქის მომსახურებას, რომელიც სარესპუბლიკო თუ საოლქო ცენტრია (მუხ. 2), ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მილიციის სამმართველო-ანხორციელებს საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების დებულების მიხედვით.

III. ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს უფლებანი.

განკარგულებანი
სამმართველოს

12. დაკისრებულ მოვალეობათა განსახორციელებლად ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს უფლება ეძლევა:

ა) შეიმუშაოს და შეიტანოს ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში (და აგრეთვე საადმინისტრაციო ცენტრის საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმში—მე-2 მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში) დადგენილებათა პროექტები ისეთ საკითხებზე, რაც შეეხება მილიციის ორგანოების მოქმედებას ან მილიციის მომუშავეთა ინტერესებს;

ბ) გამოსცეს ბრძანებები და ინსტრუქციები თავისი მოქმედებისა, მუშათა და გლეხთა მილიციის სამწყობრო ნაწილების მუშაობისა და მილიციის მუშაობის საკითხების შესახებ;

გ) გააუქმოს, შეცვალოს და შეაჩეროს მილიციის ქვემდებარე ორგანოების განკარგულებანი;

დ) განიხილოს მილიციის ქვემდებარე ორგანოთა და თანამდებობის პირთა მოქმედებისა და განკარგულებების გამო შეტანილი საჩივრები.

IV. ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს სტრუქტურა.

13. ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს სტრუქტურას აწესებს საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველოს უფროსი.

109. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.ა.ს.

ქ/12/111
1931 წ. 12 მარტი

საქართველოს სსრ-ის მუშათა და გლეხთა მილიციის ხარაიონო და საქალაქო სამმართველოების დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1931 წლის მაისის 25-ს დამტკიცებული მუშათა და გლეხთა მილიციის დებულების მე-8 მუხლის შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 33 სე-ი, მუხ. 247), სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

დამტკიცებულ და შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ საქართველოს სსრ-ის მთელ ტერიტორიაზე, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის

ტერიტორიები თურთ, შემდეგი დებულება საქართველოს სსრ-ის მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების შესახებ

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის მდივანი ხ. თოდრა.

1933 წ. თებერვლის 22.

ტფილისი.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ-ის მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების შესახებ.

I. ძირითადი დებულებანი.

1. საქართველოს სსრ-ის მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოები ანხორციელებენ რევოლუციონური წესრიგის და საზოგადოებრივი უშიშროების დაცვას, სისხლის დანაშაულობასთან ბრძოლას, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ქონების დაცვას და აგრეთვე მოქალაქეთა პირადი უშიშროებისა და ქონების დაცვას სათანადო ტერიტორიის ფარგლებში — რაიონის ან იმ ქალაქის ფარგლებში, რომელიც არ შედის რაიონის შედგენილობაში და გამოყოფილია დამოუკიდებელ საადმინისტრაციო-სამეურნეო ერთეულად.

მუშათა და გლეხთა მილიციის საქალაქო სამმართველო ანხორციელებს აგრეთვე, მისი ქვემდებარე საუბნო ინსპექტორების ან, მის მიერ მოწყობილი მილიციის განყოფილებების მეშვეობით, ქალაქთან შეერთებული სოფლების მომსახურებას.

2. მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოები უშუალოდ ექვემდებარებიან საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარ სამმართველოს, ხოლო ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტონომიურ ოლქებში — ამ რესპუბლიკების თუ ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს, მოქმედობენ მათი ხელმძღვანელობით და საესებით პასუხისმგებელ არიან მათ წინაშე მილიციის მდგომარეობისა და მუშაობისათვის იმ ტერიტორიაზე, რომელსაც ეს სამმართველოები მომსახურებენ უწყვეტ.

რევოლუციონური წესრიგის და საზოგადოებრივი უშიშროების დაცვის საერთო ღონისძიებების სფეროში მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოები ხელმძღვანელობენ აგრეთვე სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის ან დამოუკიდებელ საადმინისტრაციო-სამეურნეო ერთეულად გამოყოფილი ქალაქის საქალაქო საბჭოს დირექტივებს.

მილიციის სარაიონო სამმართველო იმ ქალაქის მომსახურეობის საერთო ხეობაში, რომელიც რაიონის ცენტრია, ხელმძღვანელობს აგრეთვე საქალაქო საბჭოს დარეგულირებას.

3. მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოები მოქმედობენ სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1931 წლის მაისის 25-ს დამტკიცებული მუშათა და გლეხთა მილიციის დებულებისა (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 33 №-ი, მუხ. 247), ამა დებულებისა და აგრეთვე საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველოს მიერ, ხოლო ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტონომიურ ოლქში—ამის გარდა—ამ რესპუბლიკების თუ ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოების მიერ, გამოცემული წესდებების, ბრძანებების, ინსტრუქციების და სხვა განკარგულებების საფუძველზე.

4. მუშათა და გლეხთა მილიციის საქალაქო სამმართველოს უშუალოდ ექვემდებარებიან მილიციის საქალაქო განყოფილებანი.

II. მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების უფლება-მოვალეობანი.

ა. მილიციის ორგანიზაციის სფეროში მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოებს ეკისრებათ:

ა) დააწესონ საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველოს ან ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს დირექტივების მიხედვით მილიციის ორგანოების ქსელი და უბნები, რომელთაც მომსახურეობას გაუწივენ საუბნო ინსპექტორები;

ბ) გაუწიონ უშუალო და ოპერატიული ხელმძღვანელობა ქვემდებარე საერთო და საუწყებო მილიციის მუშაობას;

გ) მოაწიონ საქართველოს სსრ მილიციის მთავარი სამმართველოს მიერ, ხოლო ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტონომიურ ოლქში—ამ რესპუბლიკების და ოლქის მილიციის სამმართველოების მიერ, დანიტრესტულ ორგანოებთან დადებული ხელშეკრულებების თანახმად, საუწყებო მილიციის ნაწილები მათი მოქმედების ტერიტორიაზე მყოფ სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ დაწესებულებათა და საწარმოთა ქონების დასაცავად და აგრეთვე რევოლუციონური წესრიგის და საზოგადოებრივი უშიშროების დასაცავად იმ ტერიტორიის ფარგლებში, რაც აღნიშნულ დაწესებულებათ და საწარმოთ უკირავთ;

დ) ხელმძღვანელობა გაუწიონ სოფლის აღმასრულებელთა ორგანიზაციის იმ სოფელ-ადგილას, რომელსაც ისინი მომსახურეობას უწივენ, და განახორციელონ ღონისძიებანი ამ აღმასრულებელთა მუშაობის განსაზღვრებისებლად და განსამტკიცებლად;

ე) უშუალო მონაწილეობა მიიღებინონ მშრომელთა ფართო მასებს მილიციის ორგანოებისათვის დაკისრებული ცალკეული ფუნქციების შესრულებაში, მოაწიონ ამ მიზნით მილიციის დამხმარე ბრიგადები, უშუალო ხელმძღვანელობა გაუწიონ მათ მუშაობას, გამოიყენონ ოპერატიულად ეს ბრიგადები და აგრეთვე ხელმძღვანელობა გაუწიონ მილიციის ქვემდებარე განყოფილებების და საუბნო ინსპექტორების მიერ აღნიშნული ბრიგადების ოპერატიულად გამოყენებისათვის წარმოებულ მუშაობას;

ვ) მოაწიონ სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან და საქალაქო საბჭოსთან ადმინისტრაციული გადასახადების დამდები კომისიები და მონაწილეობა მიიღონ მათ მუშაობაში;

ზ) მოაწიონ მილიციის პირადი შედგენილობის სამწყობრო და სასროლო-სატაქტიკო და აგრეთვე სპეციალური და ფიზიკური მომზადება და უშუალო ხელმძღვანელობა გაუწიონ ამ მომზადებას;

თ) მოაწიონ და განახორციელონ მილიციის პირადი შედგენილობის მომზადება და გარდამზადება;

ი) განახორციელონ ღონისძიებანი მილიციის პირად შედგენილობაში სამხედრო დისციპლინის დასანერგავად და განსამტკიცებლად და აგრეთვე ღონისძიებანი მილიციის ქვემდებარე განყოფილებებში და სამწყობრო ნაწილებში შინაგანი სამსახურის და შინაგანრიგების განსამტკიცებლად;

კ) ჩაატარონ პერიოდულად საინსტრუქტივო თათბირები მილიციის სამმართველოს, განყოფილებების და სამწყობრო ნაწილების მომუშავეთა ხელმძღვანელი შედგენილობისა და სათანადო სოფელ-ადგილების საუბნო ინსპექტორებისა და აგრეთვე მოაწიონ მათი მუშაობის აღწესება და კონტროლი;

ლ) უზრუნველყონ, არსებული წესისამებრ, მილიციის მომუშავენი ყოველგვარი დადგენილი კშყოფით და აგრეთვე საჭურველით და სასროლო მასალით და მეთვალყურეობა გაუწიონ მათ სათანადოდ შენახვას;

მ) განახორციელონ ღონისძიებანი მილიციის მომუშავეთა შრომის პირობების და მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, მოაწიონ საერთო საცხოვრებლები, კლუბები, ლენინის კუთხეები, სასადილოები, მუშათა დახურული კოოპერატივები და სხვ. და აგრეთვე თვალყური ადევნონ, რომ ზუსტად იქნეს შესრულებული მილიციის მომუშავეთათვის მინიჭებული შედეგათები და უპირატესობანი;

ნ) განახორციელონ ღონისძიებანი იმისათვის, რომ მილიცია უზრუნველყოფილ იქნეს ცხენებით.

6. რევოლუციონური წესრიგის და საზოგადოებრივი უშიშროების დაცვის სფეროში მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოებს ეკისრებათ:

ა) მოაწიონ თავის ტერიტორიაზე საერთო მილიციის საგუშაგო სამსახური და ხელმძღვანელობა გაუწიონ მას, დააწესონ საგუშაგოები, მოაწიონ ღამით დაცვა და პატრულირება;

ბ) მოაწყონ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ქონების დაცვა, კერძოდ, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების დაცვა, საბჭოთა მეურნეობების, კვლევის ინსტიტუტების და სამრეწველო საწარმოების ქონების დაცვა და აგრეთვე მთლიანად ქვეყნის პირადი უშიშროების და ქონების დაცვა;

გ) მოაწყონ დაცვის საქმე მათი მოქმედების ტერიტორიაზე მყოფ საბჭოთა მეურნეობებში, განახორციელონ ინსტრუქტირება საკოლმეურნეო ქონების დაცვის საქმეში და შეამოწმონ თვით დაცვის მდგომარეობა;

დ) მოაწყონ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა საზოგადო სარგებლობის ადგილებში და აგრეთვე მსვლელობების, დემონსტრაციების და მასური კრებების დროს სადგომ-გარეთ და სხვ.;

ე) მონაწილეობა მიიღებინონ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მოვალეობის შესრულებაში სოფლის აღმასრულებლებს, მილიციის დამხმარე ბრიგადების წევრებს და სხვ. და ინსტრუქტირება გაუწიონ მათ მილიციისათვის დახმარების აღმოსაჩენად წარმოებულ მუშაობაში;

ვ) აღმოუჩინონ დახმარება სათანადო ორგანოებს ღონისძიებათა გატარებაში იმ სოციალურად მავნებელ მოვლენებთან საბრძოლველად, რაც არღვევს საზოგადოებრივ წესრიგს და უშიშროებას (ალკოჰოლიზმი, ნარკომანია, მათხოვრობა, პროსტიტუცია და სხვ.), და აგრეთვე განახორციელონ ღონისძიებანი ხულიგნობასთან, არყის ფარულად გამოზდასთან და შინკარობასთან საბრძოლველად;

ზ) შეასრულონ სასამართლოს განაჩენები განდევნის და გადასახლების შესახებ (იძულებითი მუშაობის შეუფარდებლად), აწარმოონ განდევნილთა და გადასახლებულთა აღზრდა და განახორციელონ მათი მოქმედების ტერიტორიაზე სპეციალური ზედამხედველობა მათ მიმართ;

თ) დაასახლონ სასამართლოს წესით გადასახლებულნი და განდევნილნი იმ ტერიტორიის ფარგლებში, რომელსაც ისინი მომსახურებას უწყვენ, განახორციელონ ღონისძიებანი შრომის ორგანიზაციისათვის მათ შორის და თვალყური ადევნონ მათ მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მდგომარეობას.

7. განსაკუთრებულ ღონისძიებათა განხორციელების სფეროში მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოებს ეკისრებათ:

ა) ხელი შეუწყონ პოლიტიკური და სამეურნეო კამპანიების გატარებას მათი მოქმედების ტერიტორიის ფარგლებში, ყზრუნველყონ ნორმალური პირობების შექმნა მათი გატარებისათვის;

ბ) მოაწყონ მილიციის მუშაობა სტიქიურ უბედურებასთან ბრძოლის საქმეში და ხელმძღვანელობა გაუწიონ ამ მუშაობას და აგრეთვე საზოგადოებრივი წესრიგის და ქონების დაცვას სტიქიური უბედურების დროს, მოაწყონ დაზარალებულთათვის დახმარების აღმოჩენის საქმე;

გ) ხელი შეუწყონ სათანადო ორგანოებს შრომისა და სატრანსპორტო ბეგარის განხორციელებისათვის და აგრეთვე სხვა სახსრების მობილიზაციისათვის კანონით დადგენილ შემთხვევაში;

დ) განახორციელონ, მილიციისათვის დაკისრებული მოვალეობის ფარგლებში, სათანადო ღონისძიებანი რევოლუციონური წესრიგის დაცვასა და საზოგადოებრივი ღონისძიებათა შესაფარდებლად მათი მოქმედების ტერიტორიაზე განხორციელებული წესების შემოღების დროს;

ე) აღმოუჩინონ დახმარება სახელმწიფო დაწესებულებებს, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს და მათ წარმომადგენლებს, როცა მათ კანონიერ მოთხოვნას წინააღმდეგობას უწევდნენ, და როცა საქიროა იძულებითი ზეგავლენის მოხდენა ცალკეულ მოქალაქეებზე ან მოქალაქეთა ჯგუფებზე;

ვ) აღმოუჩინონ დახმარება სამხედრო და საზღვაო სახალხო კომისარიატის ორგანოებს სავალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონის განხორციელებაში.

8. საერთო ზედამხედველობის და მოსახლეობის მომსახურების სფეროში მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოებს ეკისრებათ:

ა) შეიმუშაონ სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის და საქალაქო საბჭოს სავალდებულო დადგენილებების პროექტები რევოლუციონური წესრიგის და საზოგადოებრივი უშიშროების უზრუნველყოფის საქითხების შესახებ;

ბ) მისცენ დასკვნა სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის და საქალაქო საბჭოს სავალდებულო დადგენილებების პროექტების შესახებ, რასაც სხვა ორგანოები შეიტანენ, როდესაც თვალყურის დევნება ამ სავალდებულო დადგენილებათა შესრულებისათვის ეკისრება მუშათა და გლეხთა მილიციის სამმართველოს;

გ) განახორციელონ ადმინისტრაციული გადასახდელი, რასაც დაადებს ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტი, საქალაქო საბჭო, ადმინისტრაციული გადასახდელის დამდები კომისია და მილიციის ორგანო, და აღმოუჩინონ დახმარება სხვა ორგანოებს, რომელთაც ადმინისტრაციული გადასახდელის დამდების უფლება აქვთ, ამ გადასახდელის იძულებით განხორციელების საქმეში;

დ) განახორციელონ ზედამხედველობა იმისათვის, რომ დაცულ იქნეს ვაჭრობის და რეწობის საადმინისტრაციო წესები, კერძოდ, გაუწიონ ზედამხედველობა სანადირო და სასპორტო იარაღის, სასროლო მასალის, აფეთქებადი და დეტონადი მასალის და აგრეთვე სხვა სპეციალური საგნების ვაჭრობას იმ შემთხვევაში, როდესაც ეს მოვალეობა დაკისრებული აქვს მილიციას, და ვასცენ, კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ნებართვა აღნიშნული საგნების წარმოებისა და ვაჭრობისათვის; ზედამხედველობა გაუწიონ მათ წარმოებას;

ე) ვასცენ ნებართვა სასროლო და დაღარული სანადირო იარაღის შექმნისა, შენახვისა და სარგებლობისათვის;

ვ) ვასცენ ნებართვა, რომ მათი მოქმედების ტერიტორიაზე მყოფ დაწესებულებათათვის დამზადდეს და გამოყენებულ იქნეს ბეჭედი სახელმწიფო ღირსების გამოსახულებით;

ზ) განახორციელონ ზედამხედველობა იმისათვის, რომ დაცულ იქნეს წესები რელიგიური შენაერთების შესახებ და აგრეთვე წესები მორწმუნეთა კრებების შესახებ;

თ) განახორციელონ ზედამხედველობა ივისათვის, რომ დაცულ იქნეს წესები ნებაყოფლობითი საზოგადოებების ორგანიზაციისა და მოქმედების შესახებ და აგრეთვე წესები კრებების, მსვლელობების, დემონსტრაციების, მასობრივი საინფორმაციო და გასართობის მოწყობის შესახებ;

ი) ზედამხედველობა გაუწიონ საზოგადოებრივი ტირების მოქმედებას და გასცენ ნებართვა მათი გახსნისათვის;

კ) მოაწიონ სამისამართო ბიუროს მუშაობა, ხელმძღვანელობა გაუწიონ ამ მუშაობას და მოსახლეობის აღწერას და მოძრაობას;

ლ) მისცენ ვინაობის მოწმობები საბჭოთა მოქალაქეებს;

მ) ინსტრუქტირება და მეთვალყურეობა გაუწიონ ქვემდებარე ტერიტორიაზე სასოფლო-სამეურნეო მუშაობას მისული მცხოვრებლების მიწერის საქმეში;

ნ) აღმოუჩინონ პირველი დახმარება დანაშაულისაგან და უბედური შემთხვევისაგან დაზარალებულ პირთ, აგრეთვე ავადმყოფთ და იმ პირთ, რომელნიც იმყოფებიან უმწირო მდგომარეობაში საზოგადო საარგებლობის ადგილას, ჯავახვინონ ეს პირები, უკეთეს საკურობა, უახლოეს სამეურნეო დაწესებულებაში და გამოიწვიონ სასწრაფო დახმარება;

ო) მოაწიონ ნაპოვნი ნივთების შენახვა, აგრეთვე ეული ოთფები საქონლის მიღება და მათი პატრონის ძებნა.

9. კეთილმოწყობისა და საზოგადოებრივი სანიტარიის ზედამხედველობის სფეროში მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოებს ეკისრებათ:

ა) განახორციელონ საადმინისტრაციო ღონისძიებანი მათი მოქმედების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობისა და საზოგადოებრივი სანიტარიის დარგში;

ბ) ზედამხედველობა გაუწიონ კეთილმოწყობისა და საზოგადოებრივი სანიტარიის შესახებ გამოცემული დადგენილებების შესრულებას და მისცენ პასუხისმგებლობა იმ პირები, რომლებიც ამ დადგენილებებს დაარღვევენ;

გ) განახორციელონ ღონისძიებანი ქუჩაში მოძრაობის მოსაწყისროგებლად ქალაქებში და მრავალსაფეხურიანი სპეციალური რაზმები;

დ) შეისწავლონ ქუჩაში მოძრაობის ინტენსივობა, მისასვლელი გზები და მათი მდგომარეობა და დააწესონ მოძრაობის საზღვრები ყოველგვარი სახის საქალაქო ტრანსპორტისათვის, აგრეთვე ზედამხედველობა გაუწიონ საქალაქო ტრანსპორტის სარგებლობის წესების დაცვას;

ე) მონაწილეობა მიიღონ სათანადო ღონისძიებათა განხორციელებაში იმ მიზეზების ლიკვიდაციისათვის, რაც იწვევს ავარიას და უბედურ შემთხვევებს საქალაქო ტრანსპორტზე.

10. დანაშაულობასთან ბრძოლის სფეროში მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოებს ეკისრებათ:

ა) შეისწავლონ სისხლის დანაშაულის მოძრაობა მათი მოქმედების ტერიტორიის ფარგლებში, წინასწარ აღფრთხილდნენ, მოსპონ და გამოიძიონ დანაშაულობანი;

ბ) აწარმოონ დანაშაულთა და დამნაშავეთა ყოველგვარი დადგენილი სახის აღნუსხვა და რეგისტრაცია და აგრეთვე გასცენ არსებული წესისამებრ ცნობები რეგისტრაციის ხაზით;

გ) შეასრულონ სამეცნიერო-სატექნიკო ექსპერტიზები;

დ) სძებნონ ის პირები, რომელნიც ემალებიან გამოძიებას, გასამართლებას ან განაჩენის შესრულებას;

ე) სძებნონ ვატაცებული ქონება, შეინახონ ნივთიერი დამამტკიცებელი საბუთები ჩადენილი დანაშაულის საქმეზე;

ვ) სძებნონ დაკარგული არასრულწლოვანი ბავშვები 14 წლამდე და აგრეთვე უგზო-უყვლოდ დაკარგული პირები, როდესაც საფიქრებელია, რომ ისინი დანაშაულის ან უბედური შემთხვევის მსხვერპლი გახდენ.

11. პოლიტიკური მუშაობის სფეროში მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოებს ეკისრებათ:

ა) განახორციელონ ღონისძიებანი ქვემდებარე საერთო და საუწყებო მილიციის მუშაობის პოლიტიკურად უზრუნველყოფისათვის და აგრეთვე ღონისძიებანი მათი პირადი შედგენილობის პოლიტიკურ-მორალური მდგომარეობის განმტკიცებისათვის;

ბ) ხელმძღვანელობა გაუწიონ პირადი შედგენილობის პოლიტიკურ აღზრდას, მოაწიონ და ჩაატარონ პოლიტმეცადინეობა ამ შედგენილობასთან და აგრეთვე აწარმოონ მუშაობა მილიციის მომუშავეთა საერთო განათლების და კულტურული ღონის ასამაღლებლად;

გ) განახორციელონ ღონისძიებანი იმისათვის, რომ მილიციის ქვემდებარე ორგანოების და ნაწილების პირად შედგენილობაში გავრცელებულ იქნეს შრომის სოციალისტური ფორმები;

დ) წარმართონ საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, დაწესებულებების და მილიციის ქვემდებარე ორგანოების და ნაწილების მუშაობა და აგრეთვე ხელმძღვანელობა გაუწიონ მილიციის პრესას და მილიციის კორესპოდენტთა მუშაობას.

III. მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების სტრუქტურა.

12. მუშათა და გლეხთა მილიციის სარაიონო და საქალაქო სამმართველოების სტრუქტურას აწესებს საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარი სამმართველო.